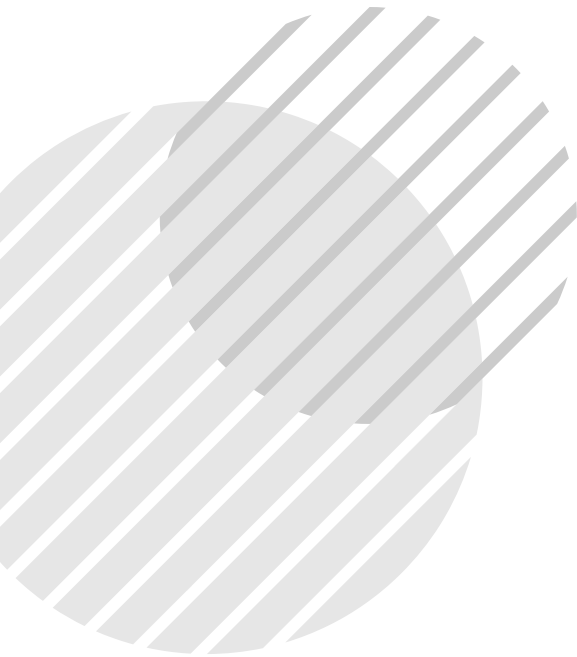
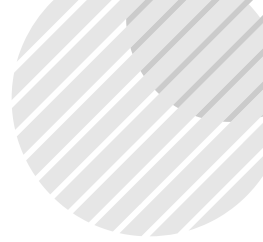

Житло для життя

ПОРЯДОК НАДАННЯ В ТИМЧАСОВЕ КОРИСТУВАННЯ ЖИТЛОВИХ ПРИМІЩЕНЬ З ФОНДІВ ЖИТЛА ДЛЯ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ВПО

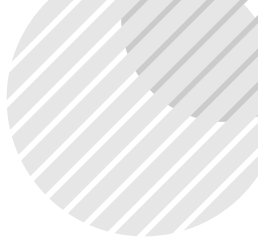

НОРМАТИВНА БАЗА

- Житловий кодекс України
- Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»
- Постанова КМУ від 22.04.2022 № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»
- Порядок формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затверджений Постановою № 495
- Наказ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 14.05.2004 № 98 «Про затвердження форм щодо житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання»
- Постанова КМУ від 26.06.2019 № 582 «Про затвердження Порядку формування фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб і Порядку надання в тимчасове користування житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»

ФОРМУВАННЯ ФОНДУ ЖИТЛА ДЛЯ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ

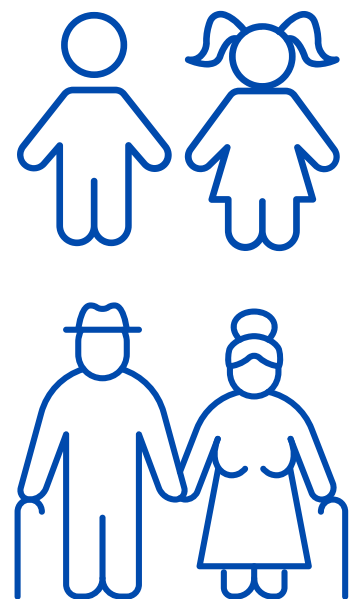
Житловий кодекс України передбачає можливість користуватися жилими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання. Так відповідно до ст. 132-1 ЖК України, передбачено, що:

- До жилих приміщень з фондів житла для тимчасового проживання відносяться жилі приміщення, пристосовані для тимчасового проживання громадян, які не мають або втратили постійне місце проживання.

- Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання також надаються особам, яких визнано біженцями чи особами, які потребують додаткового захисту, та громадянам, які вимушені залишити жиле приміщення внаслідок його аварійного стану, стихійного лиха або з інших підстав, які загрожують стану та безпеці відповідного жилого приміщення, у порядку, встановленому законом.

Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання відносяться до спеціалізованих жилих приміщень, які повинні відповідати санітарним та технічним вимогам. Жила площа в жилих приміщеннях з фондів житла для тимчасового проживання надається за нормами, встановленими для проживання громадян у гуртожитках.

Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання надаються громадянам за умови, що для них таке житло є єдиним місцем проживання і їх сукупний дохід недостатній для придбання або найму іншого жилого приміщення. Першочергове право на забезпечення жилим приміщенням з фондів житла для тимчасового проживання мають сім'ї з неповнолітніми дітьми, вагітні жінки, особи, які втратили працездатність, та особи пенсійного віку, а також особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, після їх звільнення.

Громадяни, яким надане жила приміщення з фондів житла для тимчасового проживання, не мають права приватизувати, обмінювати та здійснювати поділ цього жилого приміщення, здавати його в піднайм або вселяти в нього інших мешканців.

Жилі приміщення з фондів житла для тимчасового проживання надаються на строк до одного року з можливістю продовження цього строку у разі неспроможності мешканця цього приміщення набути альтернативне місце проживання.

Порядок надання та користування жилою площею в жилих приміщеннях з фондів житла для тимчасового проживання встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Формування фондів житла для тимчасового проживання здійснюється на підставі Порядку надання та користування жилою площею в жилих приміщеннях з фондів житла для тимчасового проживання.

Цей Порядок визначає умови формування фондів житла для тимчасового проживання громадян, які не мають або втратили житло внаслідок звернення стягнення на житлові приміщення, що були придбані ними за рахунок кредиту (позики) банку чи іншої особи, повернення якого забезпечене іпотекою відповідного приміщення, а також біженців, внутрішньо переміщених осіб та громадян, які вимушені залишити житлове приміщення внаслідок його аварійного стану, стихійного лиха або з інших підстав, які загрожують життю та здоров'ю особи або стану та безпеці відповідного житлового приміщення.

Відповідно до Порядку надання і користування житловими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання, житлові приміщення з фондів житла для тимчасового проживання надаються за рішеннями виконавчих органів сільських, селищних, міських рад, Київської і Севастопольської міськдержадміністрацій:

- громадянам, які втратили житло внаслідок звернення стягнення на житлові приміщення, що були придбані ними за рахунок кредиту (позики) банку чи іншої особи, повернення якого забезпечене іпотекою відповідного приміщення;

- біженцям, які набули цього статусу відповідно до Закону України «Про біженців», внутрішньо переміщеним особам та громадянам, які вимушені залишити житлові приміщення внаслідок його аварійного стану, стихійного лиха або з інших підстав, які загрожують життю та здоров'ю особи або стану та безпеці відповідного приміщення.

Надання внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб здійснюється відповідно до цього Порядку, за винятком особливостей, визначених Порядком надання тимчасове користування житлових приміщень з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2019 р. № 582.

В Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб від 29 квітня 2022 року № 495, передбачено що:

Фонд житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб (далі - фонд), формується сільськими, селищними, міськими радами або уповноваженими ними органами (далі - уповноважені органи) шляхом:

- викупу (придбання) житла;
- будівництва нового житла;
- будівництва (нового будівництва, реконструкції) будівель для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
- реконструкції наявних будинків і гуртожитків, а також переобладнання нежитлових приміщень на житлові;
- передачі житла в комунальну або державну власність;
- капітального ремонту об'єктів житлового фонду, зокрема об'єктів соціального

Внутрішньо переміщеній особі та членам її сім'ї безоплатно надається житлове приміщення з фонду за місцем фактичного проживання/перебування в межах території уповноважених органів.

Потреба в житлових приміщеннях з фонду визначається в розмірі не менш як 6 кв. метрів на одну особу.

ПОРЯДОК ВЗЯТТЯ НА ОБЛІК ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ НАДАННЯ ЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ З ФОНДІВ ЖИТЛА ДЛЯ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ

Внутрішньо переміщеною особою для взяття на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, подається заява (за формою згідно з додатком 2 до Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб від 29 квітня 2022 року № 495 із підписами всіх повнолітніх членів сім'ї) до уповноваженого органу, у межах території якого вони перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб.

Термін «сім'я» вживається у значенні, наведеному в статті 3 Сімейного кодексу України.

Частина 2 ст. 3 Сімейного кодексу України передбачає:

Сім'ю складають особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Подружжя вважається сім'єю і тоді, коли дружина та чоловік у зв'язку з навчанням, роботою, лікуванням, необхідністю догляду за батьками, дітьми та з інших поважних причин не проживають спільно.

Дитина належить до сім'ї своїх батьків і тоді, коли спільно з ними не проживає.

Взяття на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, може здійснюватися за заявою представників, уповноважених внутрішньо переміщеною особою, на основі письмової довіреності, завіреної в установленому законом порядку.

До заяви додаються:

- 1) копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України.
У разі подання заяви уповноваженим представником внутрішньо переміщеної особи пред'являються документи, що посвідчують особу представника, та копія довіреності;
- 2) копія довідки внутрішньо переміщеної особи про взяття на облік в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб та копії відповідних довідок членів сім'ї (за наявності);
- 3) копії документів, виданих органами державної реєстрації актів цивільного стану або судом, що підтверджують родинні відносини заявника та всіх членів його сім'ї (свідоцтво про народження, свідоцтво про шлюб, посвідчення опікуна або піклувальника тощо);
- 4) копія реєстраційного номера облікової картки платника податків (не надається фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомили про це відповідному територіальному органу ДФС і мають відмітку в паспорті громадянина України);
- 5) копії документів, що підтверджують підстави пріоритетності в наданні внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень із фонду. Факт знищення або пошкодження житла, яке призвело до неможливості його використання за призначенням, підтверджується особистою заявою заявника та членів його сім'ї.

Заява про взяття на облік громадян, які потребують житло для тимчасового проживання, подається одним з таких способів:

- особисто під час відвідування органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг шляхом заповнення відповідною посадовою особою електронної форми заяви, її роздрукування та підписання громадянином;
- через Єдиний державний веб-портал електронних послуг шляхом ідентифікації за допомогою кваліфікованого електронного підпису;

- рекомендованим листом з повідомленням про вручення з обов'язковим нотаріальним засвідченням підпису.

Особі, яка подала заяву про взяття на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, уповноваженим органом, що здійснює взяття на облік, видається опис документів, в якому зазначається інформація про дату подання та реєстрації заяви, реєстраційний номер заяви та перелік документів, доданих до заяви, за підписом посадової особи, яка їх прийняла. На кожну внутрішньо переміщену особу або сім'ю, яка потребує надання житлового приміщення з фонду, заводиться облікова справа, якій присвоюється номер, за яким здійснюється її ідентифікація.

Облікова справа зберігається протягом усього строку перебування внутрішньо переміщеної особи на обліку громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, та протягом трьох років після звільнення внутрішньо переміщеною особою житлового приміщення з фонду. Після закінчення зазначеного строку справи в установленому порядку знищуються.

Рішення про взяття внутрішньо переміщеної особи на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, або про відмову у взятті на такий облік приймається уповноваженим органом протягом одного робочого дня після подання відповідної заяви.

Першочергове право на забезпечення житловим приміщенням з фонду мають багатодітні сім'ї; сім'ї з дітьми; вагітні жінки; особи, які втратили працездатність; особи пенсійного віку з числа тих, житло яких було зруйновано або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Перебування на обліку громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, не є підставою для відмови внутрішньо переміщеній особі в подальшому взятті такої особи на:

- соціальний квартирний облік;
- облік осіб, які потребують поліпшення житлових умов;
- облік осіб, які мають право на отримання житла (пільгових кредитів на будівництво і придбання житла) за державними житловими програмами для окремих категорій осіб, визначених законодавством;
- інші види обліку для отримання житла.

Підставами для відмови у взятті внутрішньо переміщених осіб на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, є:

- неподання необхідного пакета документів, (крім випадків, коли такі документи були знищені або пошкоджені, що підтверджується відповідною заявою громадянина);
- подання документів, що містять недостовірні відомості

Підставами для зняття внутрішньо переміщеної особи з обліку є:

- заява внутрішньо переміщеної особи про зняття з обліку;
- зміна особою місця проживання;
- скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи за наявності підстав, передбачених частиною першою статті 12 Закону України "Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб";
- неотримання протягом 30 календарних днів без поважних причин ордеру на вселення в житлове приміщення або повідомлення протягом цього самого строку про поважні причини, що не дають їй можливості отримати ордер на вселення в житлове приміщення;
- подання завідомо недостовірних відомостей, що є підставою для взяття внутрішньо переміщеної особи на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання.

У разі надходження до фонду житлових приміщень, придатних для надання в тимчасове користування внутрішньо переміщеним особам та членам їх сімей, відповідний уповноважений орган протягом трьох робочих днів з дня надходження такого житла зобов'язаний прийняти рішення про надання житла внутрішньо переміщеним особам.

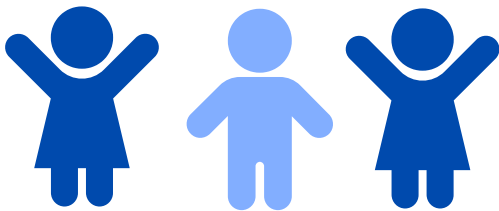

ПОРЯДОК НАДАННЯ ЖИТЛОВИХ ПРИМІЩЕНЬ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ З ФОНДІВ ЖИТЛА ДЛЯ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ

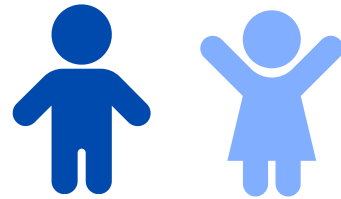
Визначення осіб, яким будуть надані житлові приміщення з фонду, здійснюється уповноваженим органом за результатами нарахування балів за бальною системою оцінювання потреби в житлі для внутрішньо переміщених осіб.

Пріоритетність надання внутрішньо переміщеним особам житлових приміщень із фонду визначається за кількістю балів, що набере внутрішньо переміщена особа/сім'я, за такою системою нарахування балів:

1) пріоритетні критерії (нараховуються на сім'ю за найвищим показником):

сім'ї з трьома і більше дітьми - 27 балів;

сім'ї з двома дітьми - 26 балів;

сім'ї з однією дитиною - 25 балів;

сім'ї, у складі яких є вагітні жінки, - 24 бали;

сім'ї, у складі яких є особи, які втратили працездатність, - 23 бали;

сім'ї, у складі яких є особи пенсійного віку, - 22 бали;

2) загальні критерії (нараховуються за наявності підстав):

- сім'ї з дітьми, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) під час збройної агресії Російської Федерації, - 3 бали на сім'ю;
- сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни, визначені абзацом першим пункту 1 статті 10, та сім'ї загиблих (померлих) захисників і захисниць України, визначені статтею 10-1 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", у складі яких є внутрішньо переміщені особи, - 2 бали на сім'ю;
- внутрішньо переміщені особи з числа осіб, які належать до осіб з інвалідністю внаслідок війни, визначених у пунктах 11-15 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", та члени їх сімей - 1 бал на особу;
- наявність у складі сім'ї дитини, якій надано статус постраждалої внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту, - 2 бали на кожну дитину;
- сім'ї з дітьми з інвалідністю - 3 бали на кожну дитину;
- багатодітні сім'ї - 2 бали на сім'ю;
- неповні сім'ї з дітьми, де мати чи батько виховують їх самостійно, - 2 бали на сім'ю;
- сім'ї, у складі яких є непрацездатні особи, - 2 бали на сім'ю;
- наявність у складі сім'ї осіб, які хворіють на рідкісні (орфанні) захворювання за переліком рідкісних (орфанних) захворювань, що призводять до скорочення тривалості життя хворих або їх інвалідизації, та для яких існують визнані методи лікування, затверджені наказом МОЗ від 27 жовтня 2014 р. № 778 "Про затвердження переліку рідкісних (орфанних) захворювань", - 2 бали на сім'ю;
- особи з інвалідністю I і II групи з числа внутрішньо переміщених осіб - 2 бали на особу;
- сім'ї, у складі яких є особи, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (категорії 1 і 2), - 2 бали на сім'ю;

- сім'ї, у яких середньомісячний сукупний дохід за попередні шість місяців, розрахований уповноваженим органом відповідно до Методики обчислення сукупного доходу сім'ї для всіх видів соціальної допомоги, затвердженої наказом Мінсоцполітики, Мінекономрозвитку, Мінфіну, Держстату, Держкоммолодьспорттуризму від 15 листопада 2001 р. № 486/202/524/455/3370, менший від прожиткового мінімуму на сім'ю в розрахунку на місяць та величини регіонального показника опосередкованої вартості наймання житла, - 3 бали на сім'ю;
- особи, нагороджені державними нагородами за безпосередню участь в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі та стримування збройної агресії Російської Федерації, - 1 бал за одну нагороду;
- сім'ї, які мають клопотання щодо потреби в забезпеченні житлом для тимчасового проживання від підприємства, установи, організації в галузі науки, охорони здоров'я, освіти, культури та фізичної культури і спорту щодо спеціаліста з числа внутрішньо переміщених осіб, який є висококваліфікованим фахівцем у відповідній галузі, - 2 бали на сім'ю;
- особи, уповноважені на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування з числа внутрішньо переміщених осіб, - 3 бали на особу.

Рішенням уповноваженого органу може бути затверджений перелік додаткових загальних критеріїв, загальна кількість балів за якими може становити не більше 20 балів на сім'ю. У разі рівної кількості балів пріоритет на отримання житлових приміщень із фонду має особа, заява якої була зареєстрована відповідно до пункту 11 цього Порядку раніше за часом.

У разі зміни обставин, що були підставою для взяття на облік громадян, що потребують житла для тимчасового проживання, та/або отримання житлових приміщень із фонду внутрішньо переміщена особа зобов'язана протягом семи робочих днів повідомити про це уповноваженому органу. На підставі рішення про надання внутрішньо переміщеним особам та членам їх сімей житлових приміщень із фонду уповноваженим органом видається ордер на вселення в житлове приміщення.

Ордер вручається внутрішньо переміщеній особі, на ім'я якої він виданий, або уповноваженому нею представнику на основі письмової довіреності, завіреної в установленому законом порядку.

У разі коли внутрішньо переміщена особа або уповноважений нею представник не отримали протягом 30 календарних днів без поважних причин ордер або не повідомили протягом цього самого строку про поважні причини, що не дають їм можливості отримати ордер, вони позбавляються права на отримання ордера, а внутрішньо переміщена особа - на вселення в житлове приміщення, що не позбавляє права такої внутрішньо переміщеної особи повторно звернутися для взяття на облік.

Поважними визнаються причини, які не залежать від волі внутрішньо переміщеної особи або уповноваженого нею представника. Після вселення в житлове приміщення з фонду внутрішньо переміщена особа здає ордер балансоутримувачу будинку (приміщення). Рішення про надання внутрішньо переміщеним особам та членам їх сімей житлових приміщень із фонду може бути переглянуте до або після видачі ордера в разі виявлення обставин, що не були раніше відомі та могли вплинути на таке рішення.

Житлові приміщення з фонду безоплатно надаються внутрішньо переміщеним особам та членам їх сімей у тимчасове користування на строк до одного року з можливістю продовження на наступний строк у разі відсутності змін у їх статусі та якщо вони не набули іншого місця проживання. Після закінчення встановленого строку тимчасового проживання та наявності змін, що спричинили внутрішнє переміщення, або обставин, що раніше існували, або з підстав дострокового припинення права на користування житловими приміщеннями з фондів житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб внутрішньо переміщені особи зобов'язані звільнити надане житлове приміщення.

Користування житловими приміщеннями з фонду здійснюється на підставі договору за формою, встановленою наказом Держжитлокомунгоспу від 14 травня 2004 р. № 98 (далі - договір користування).

Договір користування укладається після видачі ордера на житлове приміщення з фонду між уповноваженим органом або уповноваженою ним особою та внутрішньо переміщеною особою, якій надається в тимчасове користування житлове приміщення. Ордер і договір користування є підставою для вселення в житлове приміщення з фонду і користування таким житловим приміщенням на договірних умовах.

Строк проживання розраховується з дати підписання договору користування. У договорі користування зазначаються особи, які проживатимуть разом із внутрішньо переміщеною особою. Такі особи набувають рівних із внутрішньо переміщеною особою прав та обов'язків щодо користування житловими приміщеннями.

Уповноважений орган за 14 робочих днів до закінчення строку проживання, визначеного договором користування, попереджає внутрішньо переміщену особу про необхідність звільнення такого житла. Внутрішньо переміщена особа в разі відсутності істотних змін, що спричинили внутрішнє переміщення, або обставин, що раніше існували, та якщо вона не набула іншого місця проживання не пізніше ніж за 60 календарних днів до закінчення строку договору користування подає заяву уповноваженому органу про продовження строку надання житлового приміщення з фонду. Уповноважений орган зобов'язаний розглянути зазначену заяву не пізніше ніж за 50 календарних днів до закінчення строку дії договору користування та письмово повідомити заявнику про прийняте рішення.

У разі коли внутрішньо переміщена особа не повідомила про свій намір продовжити дію договору користування в установлені строки та порядку, вона втрачає право на продовження договору користування та зобов'язана звільнити житлове приміщення протягом трьох робочих днів після закінчення строку дії договору користування.

ДОСТРОКОВЕ ПРИПИНЕННЯ НАДАННЯ ЖИТЛОВОГО ПРИМІЩЕННЯ

Підставами для прийняття рішення про дострокове припинення надання житлового приміщення з фонду є:

- отримання в користування внутрішньо переміщеною особою або придбання нею іншого житла (житлового приміщення);
- скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
- подання завідомо недостовірних відомостей, що стали підставою для надання внутрішньо переміщеній особі житлового приміщення з фонду;
- систематичне порушення внутрішньо переміщеною особою та/або членами її сім'ї правил користування житловим приміщенням з фонду;
- приведення внутрішньо переміщеною особою та/або членами її сім'ї житлового приміщення з фонду в непридатний для використання стан;
- порушення умов договору користування після застосування до внутрішньо переміщеної особи заходу впливу, а саме:
 1. письмове попередження про порушення умов договору користування;
 2. розгляд питання про дострокове припинення надання житлового приміщення з фонду;
 3. подання позову до суду про виселення без надання іншого житлового приміщення.
- непроживання внутрішньо переміщеною особою в житловому приміщенні безперервно більше половини строку, на який укладено договір користування;
- зміна обставин непереборної сили, які унеможливають повернення громадянином до місця свого постійного проживання;
- інші підстави, встановлені законом.

Примусове виселення внутрішньо переміщеної особи та членів її сім'ї із житлових приміщень фонду здійснюється лише на підставі рішення суду.

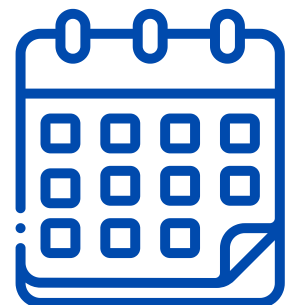
НАДАННЯ ЖИТЛА, ПРИДБАНОВОГО ДЕРЖМОЛОДЬЖИТЛОМ ЗА РАХУНОК КОШТІВ ГУМАНІТАРНОЇ ТА ІНШОЇ ДОПОМОГИ, ДЛЯ ТИМЧАСОВОГО ПРОЖИВАННЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ОСІБ

Надання такого житла регулюється порядком надання житла, придбаного Держмолодьжитлом за рахунок коштів гуманітарної та іншої допомоги, для тимчасового проживання постраждалих осіб.

Надання житла постраждалим особам здійснюється за рішенням Держмолодьжитла на підставі договору найму. Перелік постраждалих осіб, яким надається житло для тимчасового проживання, та черговість його надання визначається обласними, Київською міською державними адміністраціями (обласними, Київською міською військовими адміністраціями). Пріоритетність надання житла для тимчасового проживання постраждалих осіб визначається обласними, Київською міською держадміністраціями (обласними, Київською міською військовими адміністраціями) з урахуванням пункту 20 Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб».

Для включення до переліку постраждалих осіб, яким надається житло для тимчасового проживання, постраждалі особи подають до обласних, Київської міської держадміністрацій (обласних, Київської міської військових адміністрацій) документи, визначені пунктом 12 Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 495.

Житло надається для тимчасового проживання на строк до одного року з можливістю продовження такого строку, якщо постраждалі особи не набули у власність або користування інше житло та:

- пошкоджений житловий будинок (жиле приміщення) постраждалої особи не відновлено, - у разі надання житла для тимчасового проживання особі, житловий будинок (жиле приміщення) якої пошкоджено внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації;
- не прийнято рішення про скасування дії довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, - у разі надання житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщеній особі.

Надання житла для тимчасового проживання здійснюється без внесення постраждалими особами плати за користування житлом та за умови внесення/відшкодування Держмолодьжитлу такими особами у порядку, визначеному договором найму, плати за житлово-комунальні послуги, операційних витрат (податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, витрати на страхування житла тощо) за період тимчасового проживання.

СУДОВА ПРАКТИКА

ФАБУЛА

ОСОБА_1 була взята на облік внутрішньо переміщених осіб з 07 грудня 2017 року, 15.02.2019 року ОСОБА_2 , ОСОБА_3 були взяті на облік внутрішньо переміщених осіб, що підтверджується довідкою Управління праці та соціального захисту населення Новозаводської районної у м. Чернігові ради № 7426-5000034545 від 15.02.2019 року.

Рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради № 364 від 02 вересня 2020 року було прийнято поставити на облік внутрішньо переміщених осіб, які потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла для тимчасового проживання ОСОБА_1, сім'я з трьох осіб (вона, два сини) на підставі заяви про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб, які потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб від 13.08.2020.

Виконавчим комітетом Чернігівської міської ради прийнято рішення № 20 від 20 січня 2022 року, згідно з яким вирішено квартиру АДРЕСА_1, включити до фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб та виділено житло особам, що перебувають на обліку внутрішньо переміщених осіб, які потребують надання житлового приміщення для тимчасового проживання з фонду тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, терміном на один рік, видати оредери та укласти договори найму приміщень з фонду житла для тимчасового проживання.

Відповідно до пункту 6.1 рішення - ОСОБА_1, сім'я з трьох осіб (вона, два сини), трикімнатну квартир), що належить до фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

На виконання рішення виконавчого комітету № 20 від 20 січня 2022 року між виконавчим комітетом Чернігівської міської ради та ОСОБА_1 укладено договір найму житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання. Згідно п.1.1 вказаного договору наймач - ОСОБА_1 та члени її сім'ї отримують у користування житло - квартиру АДРЕСА_1, на строк до 20 січня 2023 року з фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Згідно листа Департаменту соціальної політики Чернігівської міської ради № 1/2023/2-16.04 від 02.01.2023 ОСОБА_1, ОСОБА_3, ОСОБА_2 перебували на обліку в Єдиній інформаційній базі даних внутрішньо переміщених осіб по Новозаводському району м. Чернігова. За повідомленням Державної прикордонної служби України перетнули кордон, у зв'язку з чим 20.12.2022 року були зняті з обліку зняті.

Рішенням виконавчого комітету Чернігівської міської ради 19.01.2023 прийнято: скасувати підпункт 6.1 пункту рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 20 січня 2022 року №20 щодо виділення ОСОБА_1, сім`я з трьох осіб (вона, два сини), трикімнатної, житловою площею 45,3 кв.м., квартири АДРЕСА_1, що належить до фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо-переміщених осіб терміном на один рік; розірвати договір найму житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання у зв`язку з виявленими обставинами; зняти ОСОБА_1, сім`я з трьох осіб (вона, два сини) згідно з пунктом 18 Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 495 як таку, що за інформацією департаменту соціальної політики міської ради, не перебуває на обліку внутрішньо переміщених осіб в Єдиній інформаційній базі по м. Чернігову; зняти з реєстрації за зазначеною адресою: ОСОБА_4, ОСОБА_2, ОСОБА_3.

ПОЗИЦІЯ СУДУ

Відповідно до статті 109 ЖК України виселення із займаного жилого приміщення допускається з підстав, установлених законом. Виселення проводиться добровільно або в судовому порядку.

Підпунктом 3 пункту 38 і пункту 39 Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання, обліку та надання такого житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 495, передбачено, що порушення внутрішньо переміщеною особою умов договору користування тягне за собою подання позову до суду про виселення без надання іншого житлового приміщення.

Враховуючи втрату статусу внутрішньо переміщеної особи ОСОБА_1 та її дітьми та не повідомлення про намір продовжувати договір найму житлового приміщення від 20 січня 2022 року на засіданні виконавчого комітету Чернігівської міської ради 19.01.2023 прийнято рішення: - скасувати підпункт 6.1 пункту 6 рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 20 січня 2022 року № 20 щодо виділення ОСОБА_1 , сім`я з трьох осіб (вона, два сини), трикімнатної, житловою площею 45,3 кв.м., квартири АДРЕСА_1 , що належить до фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб терміном на один рік; - розірвати договір найму житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання у зв`язку з виявленими обставинами; - зняти ОСОБА_1 , сім`я з трьох осіб (вона, два сини) згідно з пунктом 18 Порядку формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 495 як таку, що з інформацією департаменту соціальної політики міської ради, не перебуває на обліку внутрішньо переміщених осіб в Єдиній інформаційній базі по м. Чернігову; - зняти з реєстрації за зазначеною адресою: ОСОБА_4 , ОСОБА_2 , ОСОБА_3 .

Проте, відповідачі продовжують і надалі займати жиле приміщення, в квартирі знаходяться особисті речі, що підтверджується актом та додатком до акту від 24.01.2023.

Листом управління освіти Чернігівської міської ради на лист юридичного відділу Чернігівської міської ради від 10.07.2023 року № 749/2023/1-04 повідомлено, що ОСОБА_2 , ІНФОРМАЦІЯ_1 , у 2022/2023 навчальному році закінчив за дистанційною формою навчання 5-Е клас Чернігівська загальноосвітня школа I-III ступенів №19 Чернігівської міської ради Чернігівської області та переведений до 6-го класу, де продовжить навчання у 2023/2024 навчальному році за дистанційною формою та ОСОБА_3 , ІНФОРМАЦІЯ_2 , у 2022/2023 навчальному році закінчив за дистанційною формою навчання 9-Б клас Чернігівська загальноосвітня школа I-III ступенів №19 Чернігівської міської ради Чернігівської області та продовжуватиме навчатися у 2023/2024 навчальному році за місцем проживання у Швейцарії.

Відповідно до частини 1 статті 58 ЖК України, на підставі рішення про надання жилого приміщення в будинку державного або громадського житлового фонду виконавчий комітет районної, міської, районної в місті, селищної, сільської ради видає громадянину ордер, який є єдиною підставою для вселення в надане жиле приміщення.

Частиною 1 і 2 статті 61 ЖК України встановлено, що користування жилим приміщенням у будинках державного і громадського житлового фонду здійснюється відповідно до договору найму жилого приміщення. Договір найму жилого приміщення в будинках державного і громадського житлового фонду укладається в письмовій формі на підставі ордера на жиле приміщення між наймодавцем - житлово-експлуатаційною організацією (а в разі її відсутності - відповідним підприємством, установою, організацією) і наймачем громадянином, на ім'я якого видано ордер.

Відповідно до вимог ст. 63 ЖК Української РСР предметом договору найму жилого приміщення в будинках державного і громадського житлового фонду є окрема квартира або інше ізольоване жиле приміщення, що складається з однієї чи кількох кімнат, а також одноквартирний жилий будинок.

Відповідно до статті 64 ЖК України, члени сім'ї наймача, які проживають разом з ним, користуються нарівні з наймачем усіма правами і несуть усі обов'язки, що випливають з договору найму жилого приміщення. Повнолітні члени сім'ї несуть солідарну з наймачем майнову відповідальність за зобов'язаннями, що випливають із зазначеного договору. До членів сім'ї наймача належать дружина наймача, їх діти і батьки. Членами сім'ї наймача може бути визнано й інших осіб, якщо вони постійно проживають разом з наймачем і ведуть з ним спільне господарство. Якщо особи, зазначені в частині другій цієї статті, перестали бути членами сім'ї наймача, але продовжують проживати в займаному жилому приміщенні, вони мають такі ж права і обов'язки, як наймач та члени його сім'ї.

Відповідно до принципу диспозитивності цивільного судочинства (ст.13 ЦПК України) суд розглядає цивільні справи не інакше як за зверненням особи, поданим відповідно до цього Кодексу, в межах заявлених нею вимог і на підставі доказів, поданих учасниками справи або витребуваних судом у передбачених цим Кодексом випадках.

Згідно ст. 76 ЦПК України, доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показання свідків. ОСОБА_1 разом з дітьми втратила статус внутрішньо переміщеної особи, не повідомила про намір продовжувати договір найму житлового приміщення, на час розгляду справи є чинним рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 19.01.2023 про скасування підпункт 6.1 пункту 6 рішення виконавчого комітету Чернігівської міської ради від 20 січня 2022 року № 20 щодо виділення ОСОБА_1, сім'я з трьох осіб (вона, два сини), трикімнатної, житловою площею 45,3 кв.м., квартири АДРЕСА_1, що належить до фонду житла для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб терміном на один рік, розірвано договір найму житлового приміщення з фонду житла для тимчасового проживання у зв'язку з виявленими обставинами зі зняттям ОСОБА_1 разом з дітьми статусу внутрішньо переміщеної особи, що не було спростовано в судовому засіданні іншими доказами.

Заочне рішення Деснянського районного суду м. Чернігів від 03 серпня 2023 року по справі № 750/6419/23

Матеріал підготовлено у межах проєкту «Житло для життя: комплексні рішення для внутрішньо переміщених осіб». Проєкт створений та реалізується Громадською організацією «Київський міський осередок Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа ОПОРА» завдяки отриманому гранту від Програми «Підтримка організацій громадянського суспільства (ОГС)» в Україні у межах фінансової підтримки Посольства Великої Британії. Програма реалізується Crown Agents у партнерстві з International Alert і у співпраці з Crown Agents in Ukraine. Зміст матеріалу не обов'язково відображає погляди Посольства Великої Британії, погляди Crown Agents, International Alert та Crown Agents in Ukraine.